„Ik hoop maar," merkte mevrouw koeltjes op, „dat je je zult onthouden dergelijke theorieën in het openbaar te verkondigen. Goede hemel! De heele pers zou er wraak over roepen!"

„Hoor eens," hernam Mr. Rechtmans, „ik kan over deze kwestie nu niet verder uitweiden. Het is tien uur, ik moet naar het Paleis. Er is een groote agenda vandaag!"

Toen zijn edelachtbare het Rechtsgebouw bereikt had en de kleedkamer binnentrad, was de daar aanwezige klerk verwonderd, toen hij bemerkte, dat Mr. Rechtmans het gewaad en de baret van den president van den kapstok nam.

„Ex . . . . cuseer, mijnheer," zei de klerk, „u vergist u! Hier is uw toga!"

De heer Rechtmans kleurde en stotterde:

„O . . . . ja! ja! Simons! Hoe dom van me!"

De verlegen toon van dit antwoord bleef den klerk den geheelen dag bij, en des avonds vertelde hij aan zijn vrouw, dat als het iemand anders was geweest dan de officier, hij gedacht zou hebben, dat deze zich van de toga wilde meester maken.

„Ik snapte eens een zakkenroller, die me mijn horloge wilde afhandig maken," ging Simons voort, „en ik laat me hangen, als die niet net zoo'n gezicht zette als mijnheer Rechtmans. Het was natuurlijk een vergissing. Ik vind trouwens dat hij na zijn ziekte erg verstrooid is."

Dienzelfden avond stond er in een der Haagsche bladen, dat altijd een uitgebreid verslag van de terechtzittingen geeft, het volgende te lezen:

„Onbegrijpelijk zachtmoedig requisitoir. — Een merkwaardig staaltje van rechterlijke zachtmoedigheid werd hedenmiddag op de zitting van de Rechtbank te dezer stede geleverd. Het betrof de bekende zaak van David Pluim, terechtstaande wegens inbraak en diefstal van gouden en zilveren voorwerpen uit een goudsmidswinkel in de Veenestraat. Het Openbaar Ministerie, waargenomen door Mr. Justus Rechtmans, merkte in zijn requisitoir op, dat de beklaagde een man was van groote gaven, die evenwel in een verkeerde baan geleid werden. In stede van zoo'n man te straffen, moest hij verder geholpen worden de hem door de natuur geschonken gaven nuttig aan te wenden. Het geheele requisitoir, dat eigenlijk meer op een pleidooi geleek, werd door alle aanwezigen met verbazing, alleen door den beklaagde en diens verdediger met genoegen en instemming aangehoord."

Toen de Officier des avonds dit verslag las, glimlachte hij.

„Arme kerel," mompelde hij. „Waarom, voor den drommel, zou hij zich niet mogen toeleggen op inbreken, als hij 't verkiest. Het is goed bezien een vak als ieder ander. En ik ben er nog niet zeker van of het niet veel eer de schuld van de Wet is dat de handelingen van zoo iemand strafbaar zijn. Immers als er geen wetten waren, dan waren er ook geen overtredingen. En waarvan zouden wij rechters moeten leven als er geen overtreders waren? Het is duidelijk: de wetten zijn gemaakt om overtreden te worden en de overtreders zijn onze werkgevers. Is het dan niet onze plicht hun onze dankbaarheid te toonen door de uiterste clementie in acht te nemen?"

* * *

Van nu af kenmerkten zich de zittingen van de Haagsche Rechtbank door de uiterst welwillende houding van het Openbaar Ministerie. En vooral als er een of ander berucht type in de beklaagdenbank zat, kon men stellig overtuigd zijn van een schitterende oratie, waarvan de slotsom was dat er door den Officier vrijspraak of een lichte straf geëischt werd. De voorliefde van den gestrengen heer Mr. Justus Rechtmans ging zelfs zoover, dat hij een vrijgesproken inbreker bij zich te dineeren vroeg.

Mevrouw Rechtmans sloeg de handen van pijnlijke verbazing ineen, toen zij dit vreeselijke nieuws vernam.

„Maar, Justus!" riep ze uit. „Hoe in 's hemelsnaam . . . ."

„Er is niet de minste grond voor eenig bezwaar van jouw kant," viel Mr. Rechtmans zijn wederhelft koel in de rede. „We hebben geen andere gasten dan den heer . . . . Brom."

De heer Rechtmans dacht even na, en vervolgde toen:

BEZOEK VAN Z.K.H. PRINS HENDRIK.
De vorige week heeft Prins Hendrik een bezoek gebracht aan het landgoed van de familie Van Aefferden-Brouwers bij Roermond. Onze foto geeft Z.K.H. bij het verlaten van het landgoed. *(foto V. F. B.)*

„Hm! De dienstbode kunnen we moeilijk aan tafel missen. Het beste is haar te zeggen dat we 'n . . . . vluchteling te eten hebben!"

„Ik zal het probeeren," mopperde mevrouw wanhopig. „'t Is anders een afschuwelijke dwaasheid! Hoe is 't mogelijk! Een man die een belangrijk ambt aan de Balie bekleedt, inviteert een inbreker bij zich te eten!"

„Het is mij niet mogelijk de dwaasheid hiervan in te zien," merkte de heer Rechtmans op, terwijl hij nadenkend voor zich uit staarde „Als bijv. een letterkundige ter wille van zijn literaire studiën over het volksepos geruimen tijd in de laagste lagen der maatschappij verkeert en met tal van boeven omgegaan heeft, zou ik dan schromen een enkelen boef bij mij te noodigen om mijn kennis der criminaliteit te vermeerderen?"

De ex-inbreker bleek zich intusschen beter te gedragen, dan aanvankelijk van hem gedacht was. Nadat de eerste verlegenheid van den man, begrijpelijk waar hij tegenover zijn constitutioneelen vijand zat, voorbij was, toonde hij een merkwaardige opgewektheid en at met smaak de verschillende gerechten die hem werden voorgezet.

„Je zult je zeker verwonderen, Brom," zei eindelijk Mr. Rechtmans, toen de champagne was ingeschonken, „waarom ik je verzocht heb bij mij te komen dineeren!"

Janus Brom grinnikte.

„'k Heb m'n kop er nog niet over gepijnigd," antwoordde hij. „Maar als je me erover wilt inlichten, ben ik tot je dienst."

„Het is dit," ging zijn edelachtbare voort, „ik zou gaarne eenige inlichtingen ontvangen over je werkkring. Wij rechters weten over het algemeen veel te weinig van het leven en streven van hen die wij in de rechtzaal ontmoeten. Het zou voor een goede rechtspleging eigenlijk noodzakelijk wezen, dat de leden der Balie en de leden van het inbrekersgilde in nauwer contact waren met elkander."

„Wat drommel, dat is toch onze schuld niet? We breken bij jullie in, stelen den boel, wat wil je nog meer?" zei Brom verwonderd.

„Ik verlang nog meer dan dat," antwoordde de heer Rechtmans op waardigen toon.

„Welnou, vooruit dan, ouwe snijboon," zei Janus Brom, die alle onderscheid uit het oog verloor onder den invloed van des rechters Moët van '95. „Geneer je niet, hoor! En als ik je helpen kan, zal ik het doen."

Mevrouw Rechtmans beefde. Zij zou het niet hebben durven ondernemen haar man „ouwe snijboon" te noemen, en daar zat nu zoo'n boef en die zei dat ongestraft.

Mr. Rechtmans scheen niet in 't minst beleedigd. Hij dronk zijn glas leeg en zei toen langzaam:

„Ik wensch te weten, hoe jullie gewoonlijk te werk gaat; hoe je je inlichtingen krijgt over de woningen die in de termen vallen voor . . . . e . . . . een bezoek; hoe je handelt ten opzichte van het dienstpersoneel, en andere bijzonderheden die op je . . . . werkzaamheden betrekking hebben."

Aldus aangemoedigd begon Brom, na zichzelven nog eens te hebben ingeschonken, aan zijn belangstellenden toehoorder allerlei mede te deelen over zijn twijfelachtigen werkkring. Mr. Rechtmans leunde voorover om vooral geen woord te missen van het verhaal. — Eindelijk was hij uitgepraat en eindigde hij met een grijns:

„Ziezoo, Heerschap! Nou weet je net zooveel van de zaken als ik en kun je zelf met de affaire beginnen, als je nog eens aan den grond zit."

„Hoe durf je . . ." begon mevrouw Rechtmans. Haar echtvriend keek haar evenwel bestraffend aan.

„Het is bijzonder belangwekkend," zei hij na een oogenblik stilte, waarin hij over de mededeelingen van den inbreker had zitten nadenken. Toen de ontevreden uitdrukking op het gelaat van zijn vrouw bemerkende, ging hij vergoelijkend voort:

„Hm! Ja, lieve, alle informaties zijn nuttig, onverschillig van wien ze komen. Mijn vriend Verhagens zei eens . . . ."

„Apropos, dat ik je in de reden val," zei nu Janus Brom, „bedoel je majoor Verhagens die in dat groote huis op het Bezuidenhout woont? Sapperloot, wat 'n mooi zaakje zou daar te doen zijn voor iemand die 't vak kent en daar den weg weet."

De heer Rechtmans wendde opeens het gelaat belangstellend naar den spreker.

„Werkelijk?" vroeg hij.

Na dit enkele woord verzonk hij in gepeins. Het scheen wel alsof de opmerking van Brom hem stof tot nadenken gegeven had.

Lang nadat de gast vertrokken was, zat Mr. Rechtmans stil in gedachten verzonken in zijn gemakkelijken stoel. Mevrouw richtte meermalen het woord tot hem, doch hij verzocht haar met een handbeweging hem niet te storen en ze verliet eindelijk hoofdschuddend de kamer.

„Ik begrijp er niets van," mompelde mevrouw, terwijl ze de trap naar haar kamer opsteeg, „doch er ligt een uitdrukking op Justus gelaat, die mij doet denken aan den kerel die hier vanmiddag gegeten heeft."

Weinig vermoedde de arme vrouw hoe dicht haar opmerking bij de waarheid was.

* * *

Een week ging voorbij en gedurende dien tijd werd Mr. Rechtmans hoe langer hoe meer afgetrokken. Als hij een oogenblik vrij had, bezocht hij tweede-hands-ijzerwinkels en kocht daar verdacht uitziende werktuigen, voorwerpen die men allerminst gewoon is aan te treffen bij een deftig heer als Mr. Rechtmans, Officier van Justitie.

Al deze voorwerpen werden door hem zorgvuldig opgeborgen in zijn studeerkamer, en op een nacht, toen alle huisgenooten in diepe rust waren, verliet Mr. Rechtmans heimelijk zijn woning, in de hand een city-bag dragende.

„Dit is pas leven — emotievol leven," zei hij tot zichzelf. „Wie zou nu in een duffe rechtzaal willen zitten en vonnissen uitspreken als zulke avonturen binnen je bereik liggen?"

Het is pijnlijk het te moeten bekennen, maar de waarheid — de vreeselijke, ontstellende waarheid — was: dat de edelgestrenge heer Mr. Justus Rechtmans, Officier van Justitie bij de Haagsche Rechtbank, op weg was naar het Bezuidenhout, om daar bij zijn vriend, Frits Verhagens, Majoor bij den Generalen Staf en bekend als een zeer gefortuneerd man, te gaan inbreken.

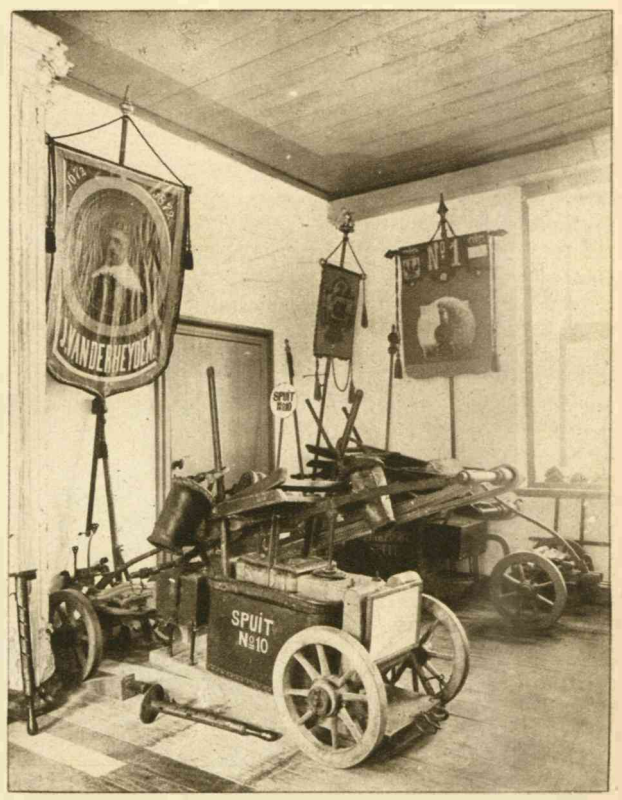
Hoe kwam deze eerzame, algemeen geachte man tot dezen misdadigen stap? Wat had hem, juist hem, gebracht op dezen afschuwelijken doolweg?

Het was het bloed van den ziekenhuis-patiënt, dat bruiste in de aderen van den rechter. Deze patient was een boef van professie en de „ongezegelde overdracht" van dit levensfluïde in het lichaam van den handhaver van het Recht had ontwijfelbaar deze noodlottige verandering ten gevolge gehad.

Vreemd genoeg leek hem het avontuur niet in het minst ongerijmd; hij haakte veeleer naar een succesvolle beëindiging. Het verschrikkelijke, onlogische van zijn handeling

OUDHEIDKUNDIG MUSEUM „DE WAAG" TE DEVENTER.
Door den voorzitter der vereeniging „De Waag", Mr. H. Kronenberg, werd de vorige week te Deventer het oudheidkundig museum „De Waag" geopend, gevestigd in het gebouw van dien naam, en als oud-gemeentehuis door tal van afbeeldingen in geheel Nederland en zelfs daarbuiten bekend als een der mooiste monumenten van bouwkunst. In de openingsrede schetste Mr. Kronenberg de wordingsgeschiedenis der vereeniging. Het is ongeveer 4 jaar geleden, dat zich te Deventer enkele personen vereenigden om te trachten, aan de voorwerpen van het toen bestaande Kabinet van Zeldzaamheden een betere en meer waardige plaats te geven. De gemeenteraad stelde het Waaggebouw ter beschikking voor de op te richten vereeniging tot het stichten van een Deventer oudheidkundig museum; daarna kon de vereeniging 14 Mei 1913 worden opgericht. In 't bijzonder wijdde hij woorden van hulde aan den directeur van het museum, den heer dr. M. E. Houck, zonder wien het museum „De Waag" nooit tot stand zou zijn gekomen.

HET OUDHEIDKUNDIG MUSEUM „DE WAAG" TE DEVENTER.
Een kijkje in het Museum. De brandspuit van Jan v. d. Heyden.